

Forfatter: Engelstoft, Laurits

Titel: BREV TIL: Thorlacius, Børge Riisbrigh FRA: Engelstoft, Laurits (1813-06-07)

Citation: Engelstoft, Laurits: "BREV TIL: Thorlacius, Børge Riisbrigh FRA: Engelstoft, Laurits (1813-06-07)", i *Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)*, Samfundet til den danske Litteraturs Fremme, s. 369. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002091242-003-shoot-L0020912420030047.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til professor Thorlacius.
Kiøbenhavn, den 7. Juni 1813.

Kiære Thorlacius!

Du seer, at jeg søger at oprette det Forsømte. — Som jeg erfarer, har Prindsen af Eckmühl faaet det blaa Baand s. 370 herfra tilsendt og General van Damme det hvide. Eckmühl skal til Lindholm intet videre have udladt sig om vore Troppers Deeltagelse i Fiendtligheder mod de Franske, end „at nogle subalterne Officerer havde villet vise de Franske deres Courage." Fra Kaas har man endnu intet. Den Baudissin, Du skriver om (en Søn af herværende Gouvernør), sidder nu paa Frederiksort. Synderligt, at man vilde paanøde ham denne Mission, efter at han baade hos Rosenkrans\$* og Kongen havde frabedet sig den, som stridende mod hans Grundsætninger; og hvad maa Napoleon tænke, at vi have saadan Mangel paa Diplomater, der ville entrere i venskabeligt Sindelag mod ham, at vi have maattet gribe til en erklæret Antagonist af Frankrig, der ovenikiøbet gjør sig ulydig, efterat han allerede var paa Veien?

24

Pontecorvo er uden Tvivl i en mislig Stilling. Han havde gjort bedre i, ikke at forlade Sverrig. Det er artig, at han, som nu mir nichts dir nichts fordrer Norge, alene fordi det convenerer Sverrig at faae det, ved sin sidste Afskeed herfra, da han som valgt Kronprinds i Sverrig passerede herigennem og nød al optænkelig Høflighed, sagde til Hovmester Brockenhuus, som var sendt af Kongen for at complimentere ham til Afreisen: „Siig Deres Konge, at han stedse skal finde en god Naboe i mig, og at jeg aldrig skal tænke paa, at søge Sverrigs Fordele paa hans Rigers Bekostning," hvortil Brockenhuus svarede ganske naivt, men heel passende: »Dieu conserve V. Alt. dans de si bons principes!« En anden Gang iforveien, da han havde været her som fransk General, yttrede han derimod, at Kongen af Danmark burde forlange det Hannoverske, og da man bemærkede ham, at Kongen af Danmark forlangte kun at beholde, hvad han havde, uden at tage andres, tilkiendegav han, at, naar Leiligheden var der, skulde man ikke forsømme s. 371 den, og at det duede ikke, at være alt for scrupuløs i Politiken. Her taledes han oprigtig, som hans egen Handlemaade beviser.

Prinds Frederik af Hessen, hidtilværende Vicestatholder i Norge, er kommen herved paa den samme Baad, som førte Prinds Christian op. Han landede i Gilleleie efter en meget besværlig Søreise af 7 Dage, paa hvilken tilsidst Vand og Proviant slap op. I de to sidste Dage nød Prindsen intet nden engang imellem en Sopken og et Stykke Tvebak. Han er bleven meget corpulent deroppe. Paa Reisen var han klædt i Matrosklæder. En Uniform havde han med, indbunden i to lernplader, saa at den, om man havde mødt fiendtlige Krydsere, strax kunde være blevet kastet overbord. De saae nok engelske Krydsere, men i en Frastand. Tvende Kornskibe bleve tagne sor deres Øine. Prinds Christian fulgte ham selv ombord ved Frederikstad, hvorhen han havde ledsaget ham. Man beviste ham al muelig Opmærksomhed og mange fældede Taarer ved hans Afreise, saa man seer, at han dog har været afholdt, om han just ikke har glimret. Da Prinds Christian omfavnede ham til Afskeed, sagde han: „gid min Afskeed fra Norge maa blive som Deres;" en smigrende Compliment! Det har ogsaa meget behaget i Norge, at Prinds Christian viste sin Forgjænger saa megen Agtelse. Den nye Statholder bereiser nu Grændserne mod Sverrig.

Et Sted af Platone in Italia, T. III, p. 52 har ret frapperet mig formedelst dets Applicabilitet paa de nuværende Forholde mellem Sverrig og Norge. Det lyder saaledes: Un popolo, naturalmente bravo, se vorremo vincerlo per fame, diventerà tutto soldato ; e i soldati diventeranno tutti eroi. Forse un giorno gl'Italiani (gli Sveci) si pentiranno amaramente per aver negata s. 372a questo popolo la sussistenza, perchè lo avranno così avvezato a rapirla.

24*

Du har vel læst Bogen om Jøderne, jeg mener Thaarups Oversættelse af Buchholz's „Moses und Jesus" med Indledning. Efter mine Tanker kunde der skrives noget langt mere grundigt mod Jøderne end dette. Buchholz's Bog er der egentlig hverken Lærdom, Skarpsindighed eller ægte Sandhedskiærlighed i. Thaarups Fortale gaaer ligesaa lidet til Bunds enten i det Historiske eller Politiske, og er ligesaa lidet fri for Præg af Partiskhed. Ved slige Angreb vinder derfor Jødernes Sag mere end den taber. Jeg anseer dem vist nok for en i det Hele fordærvet, og derfor i Staten skadelig Race, saadan som denne nu er. Men jeg troer ikke, at enten vore Finantser vilde være bedre eller overhoved noget Onde i Staten forebygget, om de ikke vare. Thi alle de af deres Forretninger, ved hvilke den skades, drives ikke mindre af Christne. Sagen er, at alle slette Borgere trives bedst under det Offentliges Uheld. De fleste slette Borgere ere i Kiøbmandsstanden. Nu ere næsten alle Jøder Kiøbmænd. Jødernes Fordærvelighed falder derfor mere i Øinene, især da deres Snildhed, Industrie og Sparsomhed — i hvilke 3 Egenskaber de have Fortrin for de Uomskaarne — hastigere og sikkrere fører dem til Velstand og Rigdom. De allerfleste Jøder maae være slette Borgere, saalænge de allerfleste ere Kiøbmænd. Jeg erkiender Vanskeligheden af deres Forædling, men anseer den ikke umuelig. Det er de Christnes egen Skyld, at Jøderne endnu ere i det Hele en saa uagtværdig Classe.

Har Du hørt den Ulykke, at Grev Knuths ældste Søn, som nogen Tid var Amtmand i Christiania, og som er gift med Stiftamtmand, Kammerherre Rosenkrans\$*'s Datter, er druknet paa sin Svigerfaders Gaard, Hafslund, i

Engelstoft, Laurits, *Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)*,

det han faldt ud i Sarpen, hvis Vandstyrtinger strax henreve ham.

s. 373 Det var en agtværdig ung Mand. Dn kiender ham og fra Universitetet af. Han havde ikke de unge Adeliges sædvanlige Unoder. Jeg frygter, at den værdige Svigerfader vil tage sin Død derover, især da han i det Hele er af et melancholsk Temperament.

Totus tuus

Engelstoft.